

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/206/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112234325
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5112234325.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a členov senátu JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7C/295/2012-72 zo dňa 11. decembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia odporcovi povinnosti zaplatiť mu majetkovú škodu, ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Žilina. Za preukázanú považoval okolnosť podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Nadväzne, v čase rozhodovania prvostupňového súdu už uplynula zákonná lehota na vybavenie predmetnej žiadosti.

V súvislosti s meritorným posúdením veci okresný súd vyslovil niekoľko samostatných dôvodov vedúcich k zamietnutiu uplatneného nároku. Vychádzal zo skutočnosti, že vo veci vedenej súdnym exekútorom pod sp. zn. Ex 18507/10 na základe exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) bola dňa 19.1.2011 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd predmetnú žiadosť uznesením zo dňa 8.7.2011 zamietol s poukazom na nekalý charakter rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve; uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10.8.2011.

Následne okresný súd konštatoval, že v dotknutej exekučnej veci bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá pre zistený rozpor so zákonom, pričom v takom prípade neplatí zákonná lehota 15 dní, ktorá je určená pre pozitívne rozhodnutie, t.j. pre udelenie poverenia. Taktiež platí, že predmetná lehota je aplikovateľná len v prípadoch, ak pri exekučnom titule nejde o výnimku podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku (ďalej len EP), t.j. rozhodcovský rozsudok (ako je tomu v predmetnom prípade). Zároveň za významnú okresný súd považoval aj povinnosť exekučného súdu preskúmať materiálnu správnosť/vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, pričom spotrebiteľské spory vykazujú (vzhľadom na osobitnú pozornosť venovanú ochrane spotrebiteľov) zvýšenú náročnosť v rovine právnej i časovej. Pokiaľ teda exekučný súd zhromažďoval podklady pre svoje rozhodnutie, tieto hodnotil a právne posudzoval, išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia a takúto činnosť nie je možné považovať za nesprávny úradný postup, nakoľko svoje vyjadrenie našiel (opísaný postup) v súdnom

rozhodnutí. Vzhľadom na tieto okolnosti dĺžku konania v trvaní 6,5 mesiaca nepovažoval okresný súd za neprimeranú.

Z uvedených dôvodov dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal prvú podmienku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, t.j. samotný nesprávny úradný postup exekučného súdu. S ohľadom na potrebu kumulatívneho naplnenia (všetkých) podmienok zákonnej zodpovednosti štátu za škodu pri výkone verejnej moci považoval za nehospodárne dokazovanie ohľadne splnenia ďalších podmienok.

O trovách konania rozhodol okresný súd s poukazom na § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že procesne neúspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko tento si daný procesný nárok neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na nové prejednanie. Namietal, že nebol pred vynesením rozsudku oboznámený s písomným vyjadrením odporcu k žalobe a toto mu bolo doručené až spoločne s napadnutým rozsudkom. Uvedené považoval za porušenie základného práva na kontradiktórny súdny proces, ako aj porušenie § 114 ods. 2 O.s.p., pričom osobitne zdôraznil, že odporca vo vyjadrení vzniesol námietku premlčania a na túto on nemohol akýmkoľvek spôsobom reagovať. Navrhovateľ poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahŕňajúceho právo na kontradiktórne konanie, v rámci ktorého musia mať strany možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim. Tvrdil, že nebol oboznámený ani s listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu sa nemal možnosť vyjadriť a navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. V danej veci podľa navrhovateľa nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Zároveň v situácii, kedy bolo potrebné vo veci vykonať dokazovanie navrhnutým dôkazom - listinami založenými v exekučnom spise a za stavu, kedy sa odporca vôbec nevyjadril k podanej žalobe, mal súd umožniť navrhovateľovi uplatňovať svoje stanoviská ku skutkovým aj právnym otázkam nastoleným samotným súdom. Pokiaľ vnútroštátny súd dospel (podľa odvolateľa na základe dokazovania, ktorého obsah, rozsah si bez akéhokoľvek dôvodu určil sám) k záveru, že existuje okolnosť brániaca vydať pre navrhovateľa pozitívne rozhodnutie, mal vo všeobecnosti o tom informovať účastníkov a umožniť im, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili. Upozornil, že okresný súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zjavné, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach a je tiež v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, či Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd.

Napokon okresnému súdu vytýkal viacero omylov, z ktorých „v konkrétnostiach napríklad“ uviedol jediný, a to konštatovanie súdu, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti však pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pritom práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, avšak svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť a bol by poučený (aj) o predbežnom právnom posúdení - § 118 ods. 2 O.s.p. V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezvýznamné.

Písomné vyjadrenie odporcu vo veci samej bolo okresnému súdu doručené až v deň samotného pojednávania. Odhladnuc od okolnosti, že navrhovateľ svoju neúčasť na pojednávaní vopred neospravedlnil/neavizoval, bolo vzhľadom na dotknuté časové súvislosti nemožné zabezpečiť doručenie vyjadrenia odporcu navrhovateľovi. Okrem toho je žiaduce uviesť, že navrhovateľovi je (rovnaká) protiargumentácia odporcu už známa z množstva identických súdnych konaní, ktoré proti nemu vedie; namietaná otázka premlčania nebola základom, na ktorom okresný súd svoje rozhodnutie založil.

V súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 O.s.p.) tiež súd prvého stupňa správne vyhodnotil možnosť konať v neprítomnosti účastníkov konania; v prípade navrhovateľa bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu. V tejto spojitosti platí, že vykonaním pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva pred súdom (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/1993) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonný sudca (správne) postupoval v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jeho nevyhlúčení. Odvolateľ v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/dalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jeho vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Opomenúť nie je možné ani výsledky rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napr. I. ÚS 88/2013 z 6.2.2013) vo vzťahu k (neúspešným) ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Ohľadne samotného meritórneho posúdenie prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Z tohto aspektu je zjavné, že (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súdy) v odvolaní absentuje akákoľvek konkrétna úvaha/protiargumentácia vo vzťahu ku konkrétnym vecným dôvodom, ktorý okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Inými slovami, odvolateľ rezignoval na relevantnú reakciu na ktorýkoľvek z nosných dôvodov (napr. chronológia a zmysel úkonov v exekučnej veci, v ktorej je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, súvislosti aplikácie spotrebiteľskej ochrany, dôvody, pre ktoré v dotknutej exekučnej veci „neplatí“ 15 dňová lehota na rozhodnutie o žiadosti na vydanie poverenia), na ktorých okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie.

Odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Zároveň však platí, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, nekorešponduje so skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Ide tak o zjavné pochybenie odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

Pokiaľ navrhovateľ nadväzne v odvolaní uvádza, že „v odôvodnení prezentované časové úseky (bez bližšej konkretizácie o ktoré časové úseky sa má jednať) nenasvedčujú“ konštatovaniu okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, okrem vyššie uvedeného záveru (že napadnuté rozhodnutie takéto konštatovanie neobsahuje) platí, že časové údaje tak, ako ich uvádza prvostupňový súd, zodpovedajú skutkovému stavu a vyplývajú z pripojeného exekučného spisu.

Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že okresný súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o súdnom pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením podstatného obsahu exekučného spisu 18Er/175/2011 - ktorý dôkaz výslovne (č.l. 2 spisu - označením povinného a spisovej značky exekútora) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (č.l. 77 spisu). Z uvedeného vyplýva, že zásadným dôkazom, na základe ktorého okresný súd dospel k svojmu záveru, je exekučný spis, ktorého pripojenie a oboznámenie žiadal samotný navrhovateľ.

Úplne zmätočnou je odvolacia argumentácia, že v danej veci bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania „za stavu, kedy sa odporca nevyjadril k podanej žalobe“. V súdnej veci je totiž

nepochybné, že pojednávanie nariadené bolo a odporca sa k veci vyjadril (na inom mieste to uvádza sám odvolateľ).

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu ani žiadne trovy v danej súvislosti nevznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.